

MOTIVAČNÉ ASPEKTY ROZHODOVANIA PRE VYSOKOŠKOLSKÉ ŠTÚDIUM

Barbora BLAŠKOVÁ¹

DOI: <https://doi.org/10.34135/svpmvpIV.191002>

Abstract

This paper addresses the issue of motivation on the theoretical level. Nowadays, the emphasis is put on life-long learning and the individual's ability to continuously develop their skills. By investigating the theoretical foundations of motivation, I emphasize its importance in the academy environment. Motivation can be considered as a relevant part of studying, academic performance or success. In the first chapter dealing with an insight into the researched issue, I focus on the views of individual authors on motivation. In the second chapter, I point out the impact of motivation on personality. Last but not least, in the third chapter, I characterize the specific motivational aspects for higher education. The paper aimed to show how motivation is important in education, and overall it forms an essential part of our actions or decisions, which also represents the result of the given article. Different scientific methods were used during the paper elaboration, such as description, synthesis, analysis or comparison.

Key words: Motivation.. Decision-making. University Studies. Education.

Úvod

Rozhodovanie je každodennou súčasťou nášho života. Snažíme sa reagovať na aktuálnu situáciu a zvoliť takú voľbu, ktorá je pre nás v danej chvíli tou najlepšou. Jedným zo zásadných rozhodnutí v živote človeka je práve vysokoškolské vzdelanie. Od neho sa následne odzrkadľuje náš vývoj a budovanie osobnosti. Častými ovplyvňujúcimi faktormi, pri rozhodovaní o vysokoškolskom štúdiu, sú prevažne rodina, priatelia, škola, prostredie, v ktorom sa nachádzame a nadobudnuté skúsenosti. Nie vždy si uvedomujeme do akej miery sa necháme ovplyvniť.

Vysokoškolské vzdelávanie sa za posledné obdobie rapídne zmenilo. Jeho prostredie veľmi ovplyvnil nárast počtu vysokých škôl, pribudlo aj veľa súkromných škôl, taktiež sa rozšírila ponuka študijných odborov. Zásadnou nevýhodou sú obmedzené prostriedky na vzdelávaciu činnosť aj výskum, čo je dôležitou charakteristikou prostredia, v ktorom sa školstvo v Slovenskej republike nachádza. Avšak, častým problémom vysokých škôl je, zameranie sa na krátkodobé potreby. Nedostatočnou pozornosťou širšiemu rozmeru vznikajú problémy, ktorým by sa dalo predísť. Prostredie, v ktorom sa vysoké školy nachádzajú, sa neustále mení, nie je statické, pretože naňho vplyvajú rôzne zmeny, či už ekonomického, politického, ale i demografického charakteru.

Obdobie, keď sa mladí ľudia rozhodujú, kam po ukončení strednej školy, je prelomovým obdobím. Ovpľvňujú ich rôzne faktory, ktoré sú v konečnom dôsledku tými zásadnými. Preto je podstatným merítkom poznať jednotlivé aspekty, ktoré na jedincov vplyvajú. Zmena prostredia, noví ľudia, nový spôsob výučby a mnoho ďalších, sú pri adaptácii jedincov dôležité. Preto by

¹ Mgr. Barbora Blašková, Katedra verejnej správy, Fakulta sociálnych vied, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Bučianska 4/A, 917 01 Trnava, Slovenská republika, E-mail: blaskovaa.barbora@gmail.com

každá univerzita mala poznať jednotlivé faktory a na základe nich stanoviť stratégiu, ktorá značným spôsobom môže zvýšiť počty študentov, ktorí majú serióznym záujem o štúdium. Ak poznáme správnu cieľovú skupinu, vieme, kto sú naši potenciálni študenti a jednoduchšie zacielieme na ich konkrétne potreby. V tejto súvislosti mi nedá nespomenúť práve sociálne siete, ktoré predstavujú komunikačný kanál, ktorý evokuje pre dnešnú mládež ideálny spôsob komunikácie. Na základe neho si väčšina univerzít začína budovať vzťahy so svojimi súčasnými, ale i potenciálnymi študentmi. I pri tvorbe obsahu na sociálnych sieťach je potrebné poznať motivačné aspekty na základe ktorých sa rozhodujú pre svoje nasledujúce štúdium a prostredníctvom ich poznania pridávať príspevky, ktoré ich zaujmú pri rozhodovaní o vysokoškolskom štúdiu.

Teoretické východiská k problematike motivácie

Pojem „motivácia“ pochádza z latinského slova *moveo* - *hýbať* a vyjadruje hybné sily svojho činiteľa (Nakonečný, 1997). Kachaňáková (2007) pripisuje motiváciu k stavu, kedy pôsobia v ľudskej psychike charakteristické, však nie vždy vedomé vnútorné hybné sily, ktoré pôsobia na človeka a jeho správanie aktivizujú a následne aktivitu udržiavajú. Navonok sa toto pôsobenie javí ako motivovaná činnosť. Zastáva tiež názor, že ľudia dosahujúci stanovené ciele, sú motivovaní zvnútra, čo predstavuje najúčinnjšiu formu motivácie. Treba poznamenať skutočnosť, že dominantná väčšina ľudí potrebuje motiváciu aj zvonka.

Podľa Armstronga (2007) predstavuje motivácia cieľovo orientované správanie. Ľudia, ktorých ciele sú jasne definované a podnikajú kroky na ich dosiahnutie, sú dobre motivovaní ľudia. Hartl, Hartlová (2000) chápu motiváciu ako zoskupenie činiteľov podnecujúcich a usmerňujúcich správanie človeka, vo vzťahu k vonkajšiemu svetu i k sebe samému. Podľa ich úsudku, bez spolupôsobenia motivačného zámeru, by sa žiadna činnosť nezrealizovala. Kollárik, T. (2002) uvádza, že motivácia vyjadruje dynamickú zložku osobnosti a motívy možno považovať za príčinu konania, zdroj správania sa ľudí i sociálnych skupín. Pre niektorých motivácia evokuje zásadný faktor aktivity človeka, či silu predstavujúcu príčinu ľudského konania. Kassin (2007) sa prikláňa k názoru, že motiváciu môžeme vnímať ako vnútorný stav, ktorý inšpiruje jedinca, aby sa venoval aktivite smerujúcej k určitému cieľu.

Pintrich (2003) chápe motiváciu ako nástroj, ktorý ľudí poháňa, udržiava ich zameranie a následne im dopomáha k dosiahnutiu stanoveného cieľa. Ďalej uvádza, že motivácia vysvetľuje popud k správaniu, intenzitu správania, smer správania a aktuálny výsledok, či splnenie cieľa.

Prehľadnú charakteristiku motivácie uvádza Nakonečný (1998):

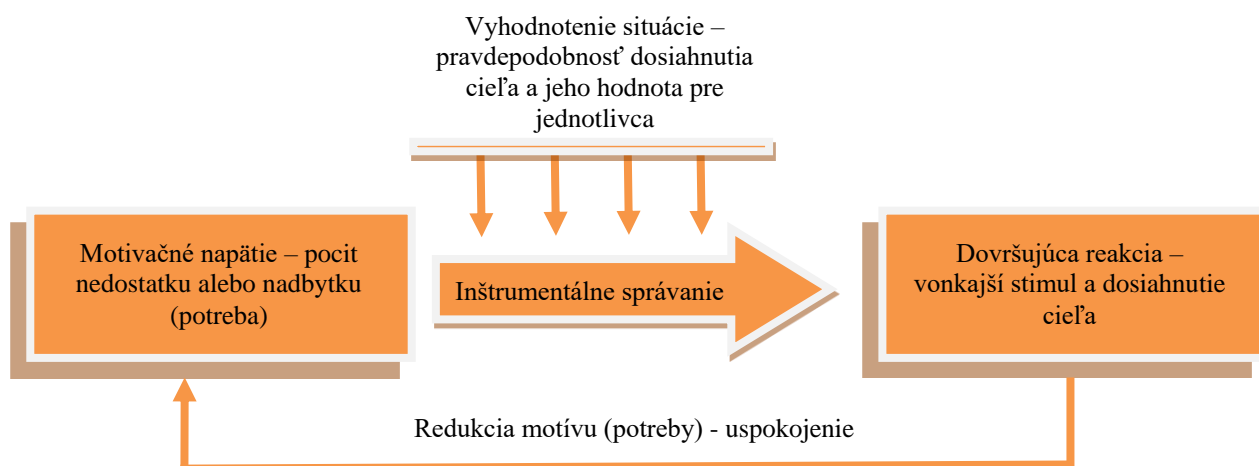
- motivácia je zameraná na správanie, ktoré je sústredené na dosiahnutie určitej reakcie, aby bola uspokojená konkrétna potreba,
- pretrváva do obdobia, pokiaľ nie je dosiahnutý finálny, či náhradný cieľ,
- mení inštrumentálne správanie: v rozličných situáciách človek dosahuje uspokojenie, ktoré je podmienené rôznymi spôsobmi správania,
- energetizuje správanie, ktoré je cieľovo zamerané,
- inštrumentálne správanie spúšťa len za podmienok, ktoré sú nasledovné: pokiaľ je dosiahnutie stanoveného cieľa pravdepodobné, v prípade, ak má cieľový objekt určitú hodnotu a v neposlednom rade, ak nie sú dôsledky správania v rozpore s morálnymi postojmi jedinca,
- motivácia je vnútorný stav vytvárajúci v interakcii subjektu so životným prostredím,
- je stanovená sociokultúrnymi a biologickými činiteľmi,
- smeruje k udržiavaniu a následnému obnovovaniu vnútornej rovnováhy,
- prejavuje zmysel samotného ľudského správania,

- motív, ktorý predstavuje jadro motivácie, je vždy intrapsychickej emocionálnej povahy,
- motivácia je prepojená s motorikou (jej behaviorálnym vyústením), s procesmi kognície (vnímaním) a s emóciami (jej obsahovou podstatou).

Motivačný proces má podľa Tureckiovej (2004) cyklický charakter:

- Na začiatku procesu je vždy motivačné napätie, ktoré vzniká, ak sa poruší vnútorná rovnováha (pocítíme stav nedostatku alebo naopak, stav nadbytku).
- Keďže si začíname uvedomovať motivačné napätie a máme potrebu obnoviť rovnováhu, prichádza k subjektívnemu správaniu. Avšak, prichádza k nemu len v tom prípade, ak je samotný motív veľmi silný a vidina vytúženého cieľa dostatočne atraktívna.
- Nastáva dosiahnutie cieľa a následne reakcia sa uzatvára. Predchádzajúci bod dosiahneme redukciou motívu, pre lepšie chápanie, uspokojením konkrétnej potreby.

Obrázok 1: Cyklická schéma motivácie

Zdroj: Vlastné spracovanie

Motivácia vo všeobecnom ponímaní vyjadruje rozpory, čo subjekt momentálne prežíva a čo by chcel prežívať. V konečnom dôsledku možno konštatovať, že motivácia vyjadruje stav psychickej nerovnováhy, ktorú jedinec prežíva zvnútra a samotné správanie smeruje k jej zachovaniu a k obnove, kedy bola narušená (Nakonečný, 2004). Ako sme si mohli všimnúť v definíciách autorov vyjadrujúcich podstatu motivácie sa stretávame s množstvom rôzne chápaných termínov.

Nakonečný (2015) uvádza termíny motivácie, ktoré sú kľúčovými:

- **Motivácia** = proces, ktorý vymedzuje správanie, aby sa dosiahol požadovaný cieľ. Stav, z ktorého motivácia vychádza je potreba.
- **Motív** = psychologická príčina, z ktorej vzniká motivované správanie.
- **Potreba** = východisková situácia motivácie.
- **Dovršujúca reakcia** = finálna fáza procesu motivácie (konzumáciou jedla minimalizujeme potrebu jedla a pocit hladu).
- **Cieľový objekt** = pod týmto pojmom chápeme cieľový objekt motivovaného správania vo vonkajšom svete, ktorý sa podieľa na dosiahnutí cieľového stavu.
- **Cieľový stav** = nadobudnutie uspokojenia.
- **Incentíva** = hodnoty vonkajšieho cieľového objektu, ktoré pútajú pozornosť a nastáva motivácia k ich dosiahnutiu.

Nakonečný (2004) ďalej konštatuje, že motív je hlavným impulzom motivácie a vedie človeka k väčšej výkonnosti a k priamej orientácii na cieľ. Mnohokrát sa pod pojmom motivácia vyskytuje odpoveď na otázku, prečo? Naše správanie je do určitej miery vymedzené. Každý si vysvetľuje podľa seba, prečo sa ľudia správajú, ako sa správajú. I keď, naše finálne závery môžu byť nesprávne. Pozrime sa na túto problematiku z pohľadu psychológa. Ak chce psychológ pochopiť správanie konkrétneho jedinca, musí najskôr poznať motívy jeho správania. Iba na základe poznania motívov sa dostane k momentu, ktoré stanovujú celkové správanie, ako i prejav, a to je jadrom motivácie. Pre všetko, čo realizujeme, máme určité motívy. Motív teda môžeme chápať ako vnútorný činiteľ, ktorý je akýmsi impulzom k začatiu a následnému udržaniu aktivity.

Pre človeka je typické, že konanie prebieha na základe motívov, ktoré si dostatočne uvedomuje. Môžu o motívoch uvažovať, hodnotiť ich, môžu ich prijať, ale i odmietnuť. Okrem motívov vedomých, existujú i motívy nevedomé. Na základe Plhákovej (2004) sú niektoré z pohnútok, dokonca aj ciele ľudského správania, nevedomé, alebo ich uvedomovanie je čiastočné.

Pokiaľ vnímame motiváciu v kontexte školstva, je nevyhnutné poznamenať, že otvára určité otázky a nastáva istá potreba zisťovať informácie o typickom výkonnom správaní. Psychológovia kladú dôraz na zopár závažných otázok:

- Čo jednotlivec robí - výber správania.
- Aké časové obdobie trvá, kým sa jednotlivec začne venovať konkrétnej aktivite.
- Ako na konkrétnej aktivite pracuje - intenzita správania.
- Ako dlho je ochotný zotrvať a venovať sa konkrétnej aktivite - vytrvalosť správania.
- Aké pocity pri aktivite prežíva a aké sú jeho myšlienky - emočné pocity (Graham & Weiner, 1996).

Motivácia u študentov je veľmi podstatným merítkom, keďže správne namotivovaní študenti dosahujú lepšie výsledky ako študenti, ktorých motivácia je nedostatočná. Motivácia študentov určitým spôsobom riadi myšlienky a samotnú aktivitu, ktorá je spojená s akademickým úspechom (Fan & Wolters, 2014). Dôležitým faktorom, ktorý do značnej miery ovplyvňuje motiváciu jedinca, je jeho sebedomie. U jedinca vo vysokoškolskom veku, čo je najmä vek mladej dospelosti, podľa Vágnerovej (1999) ovplyvňované predovšetkým prítomnosťou, či naopak, neprítomnosťou partnera. Partner zohráva rolu, ktorá predstavuje konkrétnejší reflexívny pohľad na osobnosť, v porovnaní s inými ľuďmi. Jedinca môže prežívať pocit menejcennosti, pokiaľ sa mu nepodarilo nadviazať v tomto veku partnerský vzťah, vzhľadom ku skutočnosti, že rodičovská rola predstavuje významnú súčasť identity jedinca práve v tomto veku. Je súčasťou jeho potrieb, ktorých naplnenie je dôležité pri budovaní samotnej motivácie.

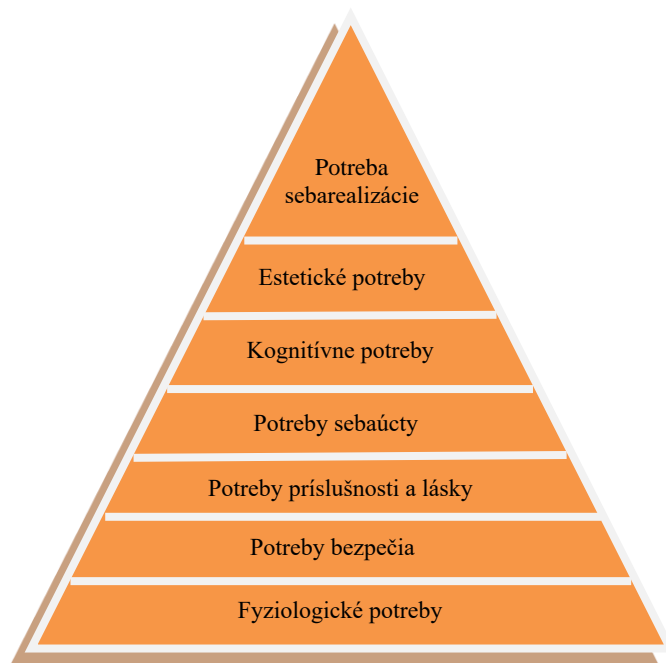
Štúdium na vysokej škole predstavuje pre adolescenta obdobie, počas ktorého sa pripravuje na svoje budúce povolanie a okrem skupín formujúcich jeho osobnosť, vplývajú naňho i spoločenské, či mimoškolské organizácie. Z uvedeného na základe Lászlá (2004) vyplýva, že počas štúdia sa formuje u študenta osobnosť spolu so spoločenskou, občianskou, i partnerskou rolou. Adolescencia vyjadruje obdobie, kedy väčšinou nastáva u jedinca dôležité obdobie, prechod zo stredoškolského do vysokoškolského prostredia. Vágnerová (2000) konštatuje, že zmena prostredia a spoločnosti môže spôsobiť problém v nejasnostiach hodnôt, ktoré jedincovi poskytovali akúsi istotu, keďže v adolescentnom veku sú stabilné hodnoty veľmi podstatnými, až žiadúcimi. Preto v tomto období býva častokrát problém s množstvom hodnôt a nastáva u jedinca túžba objaviť jedinú hodnotu, ktorá bude tou opornou. Obdobie, kedy sa adolescent stáva študentom vysokej školy, predstavuje preňho istú prestíž a nadobúda tak vyšší sociálny status, v ktorom získava väčšie skúsenosti. Motivácia narastá v momente, kedy si jedinec začne uvedomovať uplatnenie získaných informácií v praxi.

Vplyv motivácie na osobnosť človeka

Osobnosť predstavuje štruktúru vlastností, ktoré tvoria komplexný súbor. K týmto vlastnostiam možno zaradiť charakter, temperament, schopnosti a predovšetkým motivačnú zložku osobnosti. Motivačnú zložku môžeme chápať ako súhrn motívov človeka, medzi ktoré radíme aj potreby a záujmy. Fontana (2003) zastáva názor, že uspokojenie záujmov človeka je hlavným cieľom motivácie. Je to proces, pri ktorom je potrebné sústrediť pozornosť na vynaloženie úsilia, aby sme zrealizovali dosiahnutie konkrétnych cieľov, v tom spočíva obraz motivácie ako takej.

Vzhľadom ku skutočnosti, že v praxi existuje veľké množstvo teórií k motivácii, sme sa rozhodli spomenúť tú, ktorú vnímame za najpodstatnejšiu z hľadiska poznania motivačných príčin. Jeden z najvplyvnejších mysliteľov z oblasti ľudskej motivácie je A. H. Maslow (1908 - 1970), ktorý popísal hierarchiu potrieb u človeka. Maslowov model predstavuje podobu hierarchie zoradenú od osobných potrieb až po rozumové, ktoré zastávajú svoje miesto na samotnom vrchole (Fontana, 2003).

Obrázok 2: Maslowova hierarchia potrieb

Zdroj: Vlastné spracovanie

Fontana (2003) tvrdí, že za **fyziologické potreby** môžeme považovať hlad, smäd, odev, bývanie, rodové správanie a pod.

- **Potreby bezpečia** – sú tie, ktoré zabezpečia ochranu a stabilitu medziludských vzťahov, ale i materiálneho prostredia.
- **Potreby príslušnosti a lásky** – potreba niekam patriť, byť prijatý druhými ľuďmi, byť sociálne začlenený.
- **Potreby sebaúcty** – výkonnosť, uznanie, či rešpekt u druhých.
- **Kognitívne potreby** – poznanie, pochopenie
- **Estetické potreby** – túžba po súmernosti, po kráse.
- **Potreby seberealizácie** – sem radíme celkový potenciál osobnosti a následné rozšírenie jeho schopností celkových vedomostí a zručností.

Z Maslowovej hierarchie potrieb vyplýva, že osobné potreby, ktoré máme možnosť vidieť umiestnené v hierarchii nižšie – fyziologické potreby, potreby bezpečia, sú vrodené. A potreby,

ktoré vidíme vyššie – spoločenské, rozumové a ďalšie, obsahujú vrodene činitele prepojené skôr s naučenými odozvami. Ďalej z modelu vyplýva, že uspokojením svojich fyziologických potrieb a taktiež uspokojením potreby bezpečia im ide v druhom rade o adaptáciu vo svojej rodine, či spoločnosti (sociálne potreby). Ak adaptácia prebehne úspešne, nastane fáza zmeny zmysľania o sebe samom a následne si začnú viac vážiť ľudí okolo seba. Ak uspokojia i tieto potreby, upriamia svoju pozornosť na potrebu uznania a v neposlednom rade, i na potrebu sebarealizácie. Maslow kladie vysoký dôraz na potrebu sebarealizácie. Pri sebarealizácii sa budujú u človeka vlastnosti, ktoré sú typické pre zreľých a ľahko prispôsobivých ľudí. Pre týchto jedincov sú podľa Maslowa príznačné nasledujúce vlastnosti:

- Veľmi dobre vnímajú skutočnosť a ľahšie sa vysporiadávajú s pocitom neistoty.
- Vedia prijať seba a ostatných ľudí takých, akí skutočne sú.
- Prejavujú väčšiu spontánnosť v správaní a zmýšľaní.
- Sú viac sústredení na konkrétny problém, než na seba.
- Zmysel pre humor je ich silnou stránkou.
- Majú skvelé tvorivé zručnosti.
- Sú imúnnejší voči tlakom spoločnosti, záleží im viac na prospechu ľudstva.
- Veľmi si vážia základné životné prežitky.
- Záleží im na medziľudských vzťahoch, no skôr sa zameriavajú na menšie množstvo vzťahov, vybudovaných na skutočných hodnotách, ako sústredenie sa na viacero povrchných známostí.
- Vnímajú život objektívne, majú zdravý nadhľad (Fontana, 2003).

Motivačné aspekty pre vysokoškolské štúdium

Ako sme sa už v predchádzajúcej kapitole presvedčili, motivácia zohráva veľmi dôležitý faktor, ktorý pôsobí na rozhodovacie procesy každého študenta. Rozhodnutie jedinca pre vysokoškolské štúdium značí určitý obraz o sebe a o svojej budúcnosti. Zostať motivovaný a premýšľať o svojich profesijných cieľoch, sledovať aktuálne informácie, ktoré zverejňuje škola na sociálnych sieťach alebo na webovej stránke, čím školy motivujú nielen svojich, ale najmä, potenciálnych študentov. Pre niektorých študentov je motivácia spôsob výučby, profesionalita zo strany vyučujúcich, či pozitívna klíma (Babinský, Uhrová, 2006). Tieto faktory predstavujú interné faktory každej univerzity, ktorými si konkrétna univerzita buduje imidž v očiach svojich študentov, ktoré sa následne odzrkadlí v záujme o štúdium u potenciálnych študentov. Preto by každá vysoká škola mala myslieť predovšetkým na interné faktory univerzity a uvedomovať si ich dôležitosť.

Eliáš (2010) tvrdí, že štúdiom na vysokej škole nastáva u mladých ľudí veľa podstatných zmien. Začínajú si zvykať na nový spôsob života, spoznávajú nových priateľov, vidia nový spôsob vzťahu učiteľ – študent.

Rettinger (2009) motiváciu študentov delí na **vnútornú a vonkajšiu**:

- **Vnútorná motivácia** – môžeme ju špecifikovať ako stav, ktorý istým spôsobom motivuje jedinca robiť niečo pre potešenie, či svoju potrebu. S vnútornou potrebou sú úzko prepojené i fyziologické potreby, taktiež aj potreby súvisiace s psychickou podstatou. Človek je od prirodzenosti zvedavý a už od detstva túži, aby jeho otázky boli zodpovedané. A práve vnútorná motivácia je tá, ktorá ho privádza k dosiahnutiu odpovedí. Pokiaľ má človek vnútornú motiváciu na získanie vedomostí, tak učenie vníma pozitívne a učí sa jednoducho. Takýto študent má potenciál pre štúdium na vysokej škole, aby uspokojil svoju potrebu vzdelávania sa, spoznávania nových vecí. Voľba štúdia na vysokej škole môže byť zapríčinená rôznymi faktormi. Môže to byť túžba po určitej prestíži, po uznaní, či vysokoškolskom titule.

- **Vonkajšia motivácia** – rozdiel medzi vnútornou a vonkajšou motiváciou spočíva v tom, že vonkajšia motivácia vychádza z vonku. Študent v tomto prípade nie je presvedčený o štúdiu z vlastnej potreby a túžby po vzdelávaní sa. Štúdium na vysokej škole realizuje skôr z dôvodu lepšieho zárobku, lepšieho pracovného miesta, či uplatnenia sa. Mladý človek je motivovaný odmenou, ktorá ho čaká po úspešnom skončení štúdia.

Newstead a kol. (1996) v porovnaní s Rettingerom (2009) sa zamerali na iné delenie motivácie:

- **Dočasný stav** – štúdium na vysokej škole považovať za časový priestor, ktorý umožňuje vyhnúť sa zamestnaniu, spoločenský život, potešenie, zábava, získať viac času na premyslenie budúceho zamestnania.
- **Prostriedok na dosiahnutie cieľa** – získanie lepšej kvalifikácie, rozvoj kariéry, zvýšiť šance na získanie zamestnania, zlepšenie životnej úrovne.
- **Osobný rozvoj** – dosiahnutie osobného potenciálu, získanie určitej kontroly nad vlastným životom, vylepšenie znalostí potrebných pre život.
- **Ostatné** – motivácia, ktorá nebola zaradená do vyššie spomenutého delenia.

V rozdelení podľa Rettingera (2009) a Newsteada (1996) vidieť analógiu, i vzhľadom na rozdielne časové hľadisko, v ktorom konkrétne publikácie boli vydané. Vonkajšiu motiváciu možno považovať za dočasný stav a naopak, vnútornú motiváciu za osobný rozvoj. Prostriedok na dosiahnutie cieľa je možné považovať za medzistupeň medzi vnútornou a vonkajšou motiváciou. Slezáčková, Bobková (2014) ďalej uvádzajú štyri podkategórie vonkajšej motivácie, ktoré sa odlišujú stupňom sebaurčenia:

- *Integrovaná vonkajšia motivácia* – stabilne zabudovaná v systéme hodnôt a v presvedčení človeka a za hnaciu silu možno považovať výsledok aktivity.
- *Identifikovaná vonkajšia motivácia* – identifikácia je špecifická pre jedincov, pre ktorých sú výsledky z činnosti osobne veľmi podstatné.
- *Introjektivná vonkajšia motivácia* – introjekciu možno špecifikovať ako typickú pre jedincov, vykonávajúcich konkrétnu činnosť s osobným presvedčením, že by ju vykonávať i mali.
- *Vonkajšia regulácia* – je typická pre jedincov, ktorí vykonávajú konkrétnu činnosť, aby získali odmenu alebo sa určitým spôsobom vyhli trestu.

Motivácia ku štúdiu predstavuje významnú pedagogicko – psychologickú kategóriu, ktorá značným spôsobom ovplyvňuje rozhodnutie týkajúce sa otázky, či ísť študovať a prečo ísť študovať. Hrapková (2012) nás oboznamuje s faktormi, ktoré motivujú ľudí študovať na vysokej škole:

- Naplnenie túžby študovať na vysokej škole
- Potreba rozvíjať spoločenský kontakt
- Potreba kvalitne využívať voľný čas
- Potreba rozširovania vedomostí, ktoré následne využívajú vo svojej profesii
- Záujem rozširovať vedomosti týkajúce sa vlastného odboru
- Snaha vyrovnania sa partnerovi, priateľom, či okoliu.

Mohli sme si všimnúť, vo vyššie uvedených faktoroch, že sa jedná o vnútornú a vonkajšiu motiváciu. Mladí ľudia častokrát bojujú samy so sebou a nie vždy, ich rozhodnutie, je z vlastnej iniciatívy. Veľakrát sa stretávame so skutočnosťou, že ľudia študujú len preto, že to chceli rodičia, kamaráti, či priateľ. Tento prístup však nie je zodpovedný, pretože sa to následne odzrkadľuje na študijných výsledkoch konkrétnych jedincov.

V konečnom dôsledku môžeme poznamenať, že rozhodnutie sa študentov pre vysokoškolské štúdium závisí od individuálneho presvedčenia každého jedinca, závisí predovšetkým od toho, aké má preferencie a hodnoty. Študent, ktorý sa rozhodol študovať, aby získal viac času a premyslel si voľbu zamestnania, ktorá by bola preňho najvhodnejšia, či užívať si študentský život, vysoká škola preňho predstavuje len nástroj, akým si oddiali pracovné povinnosti. Študenti, ktorí uvažujú týmto smerom, nerozmýšľajú nad osobným rozvojom, zaujíma ich osobný prospech, ktorý sa prejavuje vo forme zábavy.

Záver

V príspevku sme sa venovali problematike motivácie. Cieľo teoretického príspevku bolo poukázať na dôležitosť motivácie v školskom prostredí a celkovo vyzdvihnúť, akú podstatnú súčasť tvorí motivácia pri našom konaní, či rozhodovaní. Výchadzajúc zo štúdie odbornej literatúry môžeme poznamenať, že definície zamerané na motiváciu sú rôznorodé, avšak, ich podstata je pomerne rovnaká. Najskôr sme sa snažili vystihnúť podstatu motivácie a priniesť rôzne názory od autorov, ktorí sa zaoberajú danou problematikou. Na základe nich sme nadobudli vedomosti, ktoré sú dôležité poznať pre ďalšie skúmanie danej problematiky. Za veľmi výstižné a podnetné považujeme tvrdenie od Armstronga (2007) podľa ktorého predstavuje motivácia cieľovo orientované správanie. Ľudia, ktorých ciele sú jasne definované a podnikajú kroky na ich dosiahnutie, sú dobre motivovaní ľudia. So svojou definíciou autor prináša jasný náhľad do reálneho fungovania motivácie. Pretože, ak človek niečo chce a jeho motivácia je dostatočne intenzívna, nič mu nezabrání v tom, aby prispôboval všetky skutočnosti na dosiahnutie požadovaného cieľa.

Ďalej sme sa v príspevku venovali vplyvu motivácie na osobnosť človeka. Najlepšie sme ju pochopili na Maslowovej pyramíde potrieb, ktorá jasne znázorňuje dôležitosť jednotlivých potrieb. V neposlednom rade sme pozornosť venovali už samotnému náhľadu motivačných aspektov pre vysokoškolské štúdium. Presvedčili sme sa, že aspektov, ktoré môžu ovplyvňovať jedinca je pomerne veľa. Avšak, potrebné je uvedomovať si ich individualitu. Preto považujeme za efektívne, aby sa každá škola zaoberala motivačnými aspektami študentov, ktorí sa rozhodujú práve pre štúdium na ich konkrétnej vysokej škole. Výsledky, ktoré školy nadobudnú, môžu priniesť zásadné zmeny pri zvolení konkrétnej stratégie.

Použitá literatúra

- ARMSTRONG, M. 2007. *Řízení lidských zdrojů*. 10. vyd. Praha : Grada Publishing, a.s., 2007. 800 s. ISBN 978-80-247-1407-3.
- BABINSKÝ, M. – UHROVÁ, J. 2006. *Celoživotné vzdelávanie na Slovensku a v Českej republike*. Bratislava : Slovenská technická univerzita v Bratislave, 2006. 80 s. ISBN 80-227-2374-6.
- ELIÁŠ, J. 2010. *Úvod do štúdia na vysokej škole*. Trenčín : Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne, 2010. 81 s. ISBN 978-80-8075-465-5.
- FAN, W. - WOLTERS, CH. A. 2014. *School motivation and high school dropout: The mediating role of educational expectation*. British Journal of Educational Psychology. (pp. 22-39).
- FONTANA, D. 2003. *Psychologie ve školní praxi*. Praha : Portál, s.r.o., 2003. 383 s. ISBN 80-7178-626-8.
- GRAHAM, S. - WEINER, B. 1996. *Theories and principles of motivation*. In D. C., Berliner, & R., Calfee (Eds.). Handbook Journal of Educational Psychology (pp. 63-84). New York: Macmillan.

- HARTL, P. - HARTLOVÁ, H. 2000. *Psychologický slovník*. Praha : Portál, s.r.o., 2000. 776 s. ISBN 80-7178-303-X.
- KACHAŇÁKOVÁ, A. 2007. *Riadenie ľudských zdrojov: personálna práca a úspešnosť podniku*. Bratislava : Sprint, 2007. 207 s. ISBN 978-80-8908-583-5.
- KASSIN, S. 2007. *Psychologie*. Brno : Computer Press. a.s., 2007. 771 s. ISBN 978-80-251-1716-3.
- KOLLÁRIK, T. 2002. *Sociálna psychológia práce*. 1. vyd. Bratislava : Univerzita Komenského, 2002. 192 s. ISBN 80-223-1731-4.
- LÁSZLÓ, K. 2004. *Motivácia v edukačnom prostredí*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 2004. 90 s. ISBN 80-8055-975-9.
- NAKONEČNÝ, M. 2015. *Motivace chování*. Praha : Triton, 2015. 600 s. ISBN 978-80-7387-830-6.
- NAKONEČNÝ, M. 2004. *Motivace lidského chování*. Praha : Academia, 2004. 272 s. ISBN 80-200-0592-7.
- NAKONEČNÝ, M. 1997. *Psychologie osobnosti*. Praha : Academia, 1997. 336 s. ISBN 80-200-0628-1.
- NEWSTEAD, S. et al. 1996. *Individual Differences in Student Cheating*. *Journal of Educational Psychology*. Praha : Academia, 1996. 241 s. ISSN 1925-0746.
- PINTRICH, P. R. (2003). Motivation and classroom learning. In W. M., Reynolds, & G. E., Miller,(Eds.), *Handbook Journal of Educational Psychology*. pp. 103-122. New Jersey: John Wiley&Sons.
- PLHÁKOVÁ, A. 2004. *Učebnice obecné psychologie*. Praha : Academia, 2004. 472 s. ISBN 80-2001-086-6.
- RETTINGER, D. A. – KRAMER, Y. 2009. Situational and Personal Causes of Student Cheating. In *Research in Higher Education*, vol. 50, no. 3, 2009. s. 293-313. ISBN 11162-008-9116-5.
- SLEZÁČKOVÁ, A. – BOBKOVÁ, V. 2014. Character Strengths and Academic Motivation in Relation to Flourishing in Czech University Students. In *Annales Psychologici*. ISSN 2336-4939, 2014. vol. 1, no. 2, 2014. s. 24-39.
- TURECKIOVÁ, M. 2004. *Řízení a rozvoj lidí ve firmách*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2004. 172 s. ISBN 80-2470-405-6.
- VÁGNEROVÁ, M. 1999. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha : Karolinum, 1999. 353 s. ISBN 80-7184-803-4.